

THEMA CULTUUR

KRACHTLIJNEN

---

1. We willen samen met de sector deze ambitie vertalen in een concreet engagement dat gemonitord kan worden. Blijven werken aan toegankelijkheid, herkenbaarheid en nabijheid van kunst en cultuur is een belangrijke prioriteit om het democratiserend en burgerschapseffect van kunst en cultuur te blijven bestendigen. We koesteren de rol van de cultuurspelers als voortrekkers in de veranderende samenleving en willen samen met hen deze uitdaging blijven aangaan. Dit vergt het herdenken van bestaande kaders en vooral het actief betrekken van een diverse groep van mensen in het samen bedenken van de nieuwe kaders.
2. Om stedelijke uitdagingen als diversiteit en meertaligheid het hoofd te bieden en de rol te blijven vervullen van zowel kenniscentrum als ontmoetingscentrum met plaats voor cultuur, kennis, innovatie en inspiratie is degelijke infrastructuur en een goede spreiding over het Gents grondgebied noodzakelijk. We geven letterlijk ruimte aan cultuur en houden hierbij ook rekening met (toekomstige) stedelijke en demografische ontwikkelingen.
3. Een goed gespreid en divers culturaanbod versterkt participatie
  - We bekijken samen met de cultuurspelers hoe er een aanbod voor tieners kan ontwikkeld worden.
  - We mikken extra op een kindvriendelijk culturaanbod o.a. via de structurele ondersteuning van organisaties die zich richten op de creatie en presentatie van kinderkunsten.
  - We stimuleren de cultuursector om oog te hebben voor locatie- en namiddag- en naschoolse voorstellingen die de participatiegraad van senioren, kinderen, werklozen, ... kunnen versterken.
4. Elk talent telt in Gent. Daarom willen we iedereen de kans geven zijn of haar eigen artistieke aanleg te ontdekken en te tonen.
  - ‘Artiest zoekt feestneus’¹ biedt heel wat speelkansen voor podiumartiesten op buurtstraat- en wijkfeesten. We hervormen dit initiatief tot ‘Artiest zoekt plek’ zodat alle kunst disciplines (ook beeldende kunstenaars) aan bod kunnen komen.
  - We willen beeldende kunstenaars meer presentatieplekken geven en versterken daarom Initiatieven zoals ‘Blanco’ van Nucleo waarin artiesten de kans krijgen om op onverwachte locaties naar buiten te komen en werk te presenteren. We ontwikkelen een nieuwe subsidielijn binnen cultuur waarin op een eenvoudige manier, zonder zware dossierlast, de ontwikkeling van culturele projecten een vrijplaats krijgt en laten ons hiervoor inspireren door de ‘Alles Kan’- subsidies bij Jeugd. We ondersteunen de talentontwikkeling van diverse etnisch-culturele doelgroepen en maken dat ze kunnen doorstromen in de amateurkunsten, het semiprofessionele en professionele circuit.
5. Het stedelijk kunstbeleid gaat uit van de eigenheid van de stad. Voor Gentse cultuurspelers met een landelijke en internationale werking heeft Vlaanderen de grootste verantwoordelijk op vlak van voldoende ondersteuning. Het Gentse stedelijke kunstbeleid legt eigen accenten en geeft ruimte aan spelers met een voornamelijk lokale rol. Voor de ondersteuning van de creatieve onderstroom werken we met projectsubsidies. We

---

¹ *Artiest zoekt Feestneus* is een project van de Stad Gent waarbij voor buurtfeesten of huiskamerconcerten die je samen met je burens organiseert, een gratis muzikale of straatanimatie-act kan boeken.

maken een inhaalbeweging voor beeldende kunst, circusbeleid en literatuurbeleid in Gent en blijven de troef van Gent als muziekstad verder uitspelen.

- We verlengen de ondersteuning van de stedelijke professionele kunstensector (de belangrijkste culturele huizen, gezelschappen en festivals) met meerjarige subsidies. We verankeren deze in een nieuw stedelijk reglement.
- We steken een tandje bij op vlak van beeldende kunst in Gent met daarin aandacht voor atelier- en residentiewerking (o.a. Nucleo), en via presentatiekansen, samenwerking met galerijen, artistieke ‘offspaces’² en de ontwikkeling van het Caermersklooster als Gents beeldende kunstencentrum.
- We versterken Gent muziekstad en organiseren minstens 3x per jaar een Gents muziekoverleg waarin noden en mogelijke samenwerkingsprojecten van de Gentse muzieksector besproken worden. De Gentse muziekfestivals zoals Gent Jazz en Festival Van Vlaanderen Gent spelen een prominente rol in de uitstraling van Gent als muziekstad. De opening van de pop-rockzaal onder het Wintercircus biedt een nieuwe dimensie voor en wordt de kers op de taart van het muziekbeleid.
- Kunst op straat wordt discipline overschrijdend en concentreert zich zowel op de binnenstad als de wijken van Gent.
- Circus wordt als kunstdiscipline erkend en krijgt een plaats in het stedelijk kunstbeleid. Samen met Mira Miro realiseren we een echt circusfestival. Het Circusplein voor de Expeditie (DOK -Noord) moet tevens voorstellingen van rondreizende circussen in het stadscentrum mogelijk maken. We zetten de ondersteuning van circuseducatie via de Circusplaneet voort.
- Via projectsubsidies geven we kansen aan de culturele onderstroom van Gent. Naast gewone projectsubsidies worden subsidies voor publicaties, internationale projecten en meerjarige projecten mogelijk. We voegen een afzonderlijke categorie toe voor projecten tijdens het culturele ontdekkingsfestival van de Gentse Feesten.
- We willen Gentse kunstenaars en designers ondersteunen en ontwikkelen daarvoor een coöperatief Gentse korte-kunst-keten-platform waarbij Gentse makers op een eenvoudige manier hun creaties kunnen verkopen. Iedereen die kunst en design uit Gent wil kopen zal dit op dit platform kunnen vinden.
- We vermijden parallelle subsidiecircuits (bv. jeugdwerk/cultuur/diversiteit/sport) voor culturele projecten maar bundelen bestaande subsidielijnen tot een sterker geheel. We stemmen bestaande subsidiereglementen op elkaar af en passen ze aan waar nodig. We onderzoeken of we naar analogie met de ondersteuning voor tijdelijke invullingen ook een ondersteuningskanaal kunnen uitbouwen dat over de sectoren heen werkingsmiddelen kan verstrekken aan organisaties die een werking uitbouwen die de grenzen tussen de diverse sectoren (jeugd/cultuur/sport/welzijn/diversiteit/...) doorbreken.
- We blijven investeren in het zalenoverleg waarbij de Gentse theaterhuizen en -gezelschappen overleggen over de kalenderplanning. We onderzoeken de mogelijkheid om een theaterfestival in Gent te organiseren.
- Op vlak van filmbeleid blijven we verder inzetten op de verankering van Film Fest Gent, de ondersteuning van de art-house cinema’s en –werkingen, het jeugdfilmfestival en het project Ciné Privé van de cultuurdienst.

6. Het sociaal-culturele en sociaal-artistieke veld legt een brug naar buurten en wijken. De sociaal-artistieke en sociaal- culturele sectoren slaan in Gent een belangrijke brug naar lokale en vaak wijk- en/of straat gebonden gemeenschappen. Ze dragen bij tot de identiteitsvorming van de deelnemers en werken daardoor democratiserend. We (h)erkennen deze organisaties in hun maatschappelijke rol en herwaarderen initiatieven die zich voornamelijk oriënteren op wijken en buurten. We (h)erkennen deze spelers als waardevolle

---

² Artistieke offspaces zijn tentoonstellingsplekken die zich buiten het parcours van de musea en de galerijen bevinden.

gesprekspartners om voeling te krijgen met de uitdagingen die zich stellen in bepaalde buurten en met de inhoudelijke accenten die er gelegd moeten worden.

- We houden vast aan de ondersteuning van wijk- en buurtgerichte projecten en de structurele steun aan sociaal-artistieke werkingen en amateurkunsten.
- De sociaal-artistieke werkingen en buurt- en wijkgerichte projecten die vanuit Cultuur ondersteund worden, moeten een gesprekspartner en inspirator voor de Stad kunnen zijn in diverse stedelijke beleidsdomeinen.
- Waar nodig en mogelijk geven we de sociaal-artistieke werkingen ook een stem in participatietrajecten i.h.k.v. stadsontwikkeling.
- Cultuur Gent kan hierin een grote rol spelen.

7. Een ambitieus investeringsplan voor culturele infrastructuur. Ruimte voor cultuur is ontzettend belangrijk. Organisaties en kunstenaars op dit vlak mogelijkheden geven maakt een versterkte dynamiek los in het Gentse kunsten- en cultuurveld. Naast het voort inzetten op meer en beter gedeeld gebruik van infrastructuur, is er ook nood aan grondige renovatie en nieuwe investeringen in bijkomende infrastructuur zowel voor de musea, de podiumkunsten, als voor de presentatie- en creatiekansen van kunstenaars. Inzake infrastructuur willen we waken over voldoende spreiding over het centrum en de wijken – zeker voor creatie- en presentatieplekken. We willen de Bijlokesite als kunstensite verder uitbouwen en het totaalproject rond het Citadelpark realiseren met inbegrip van het Museumplein tussen SMAK en MSK. Culturele infrastructuur met (inter)nationale uitstraling is alleen realiseerbaar met de nodige steun van de Vlaamse overheid. Daarom willen we Vlaanderen overtuigen met de opmaak van een ambitieus investeringsplan in culturele infrastructuur voor de komende 10 jaar in Gent. We focussen daarbij op volgende prioriteiten:

- De reeds opgestarte projecten verder afwerken:
  - Een nieuwbouwvleugel voor het Designmuseum in de Drabstraat.
  - de vernieuwing van de concertzaal van het Muziekcentrum De Bijloke.
  - We maken het Gravensteen (deels) toegankelijk voor rolstoelgebruikers en vernieuwen het bezoekersparcours om de belevenis te versterken onder de noemer van het project 'Time Castle'³.
  - We realiseren de pop-rockzaal onder het Wintercircus en spreken samen met de Gentse pop- en rock scene af voor een goede uitbating.
- De opstart van nieuwe projecten:
  - De infrastructurele uitbouw van de Bijlokesite tot een volwaardige kunstensite.
  - Een belangrijke eerste stap in de restauratie en renovatie van het Gentse operagebouw.
  - Een grondige upgrade voor het S.M.A.K. waarbij hoogstaande maar voornamelijk functionele architectuur centraal staat en die vertrekt vanuit de collectie van het museum en een optimale presentatie.
  - De restauratie en renovatie van het Huis van Alijn.
  - Het versterken van de integrale toegankelijkheid van culturele infrastructuur.
  - De verbetering van de creatie- en presentatie-infrastructuur voor podiumkunsten in Gent. We onderzoeken een alternatief voor de Minnemeers en verbeteren de (theater-technische) infrastructuur van de Expeditie en Kopergieterij en willen de kilovoltzaal naast De Centrale in gebruik nemen. We bekijken de potentiële verdere ontwikkeling van de Kazematten als creatieplek.
- We breiden het fonds voor tijdelijke invullingen uit en realiseren op die manier meer plekken waar kruisbestuivingen ontstaan tussen verschillende spelers uit diverse sectoren (jeugdwerk, kunsten, sociale organisaties...)

---

³ Het project *Time Castle* is de verzamelnaam voor een reeks van geïnspireerde ingrepen die jong en oud aanspreken om het Gravensteen te ontdekken en te herontdekken. Het combineert kunst van storytelling met een aangepast want interactieve vormgeving.

8. We omarmen kansen en uitdagingen inzake diversiteit. De concrete engagementen die Stad en kunstensector samen opnemen in kader van diversiteit zorgen voor heel wat culturele rijkdom. Die rijkdom zien we vandaag nog onvoldoende vertaald in het publiek en op het podium. Er liggen dus nog heel wat kansen en uitdagingen. We willen zowel de inspanningen als de resultaten monitoren en via overleg en samenwerking opvolgen samen met de cultuursector én mensen met diverse achtergrond.
- We starten dialoogkamers⁴ met mensen van diverse achtergrond waarin bestaande beleidskaders kunnen geëvalueerd worden en de ontwikkeling van nieuwe beleidskaders kan besproken worden.
  - Naar analogie van ‘Green Track’⁵ willen we een ‘Social Track’⁶ uitbouwen waar de brede cultuursector in een permanente dialoog met en betrokkenheid van mensen met migratie-achtergrond duidelijk omschreven engagementen aangaat. Doel is te inspireren en te ondersteunen in de transitie/overgang van monoculturele naar interculturele cultuurorganisaties.
  - We stimuleren cultuurspelers om aandacht te hebben voor meertaligheid van cultuur(producties) en geven als stad het goede voorbeeld door sterker in te zetten op meertaligheid in het bibliotheekaanbod.
9. Kunst op straat, als ongeplande en onverwachte kennismaking en ontmoeting met kunst is de meest drempelverlagende manier om mensen met kunst in aanraking te brengen. Hier blijven we sterk in geloven, niet alleen voor beeldende kunst. Erfgoed, podiumkunsten, lichtkunst & mediakunst moeten evenzeer hun weg kunnen vinden naar het publiek en omgekeerd. We willen Gentenaars mee opportuniteiten en kansen laten aanbrengen voor kunstintegraties in buurten en wijken.
- We lanceren kunststraten en -buurten waarbij de ramen en straten presentatieplatformen worden voor kunst.
  - We laten Gentenaars zelf straten, pleinen, en gevels aanduiden waar ze kunstintegraties willen.
10. Het verleden een toekomst geven. Het materieel en immaterieel erfgoed uit het verleden geeft mee betekenis aan het heden. Daarom willen we erfgoed niet alleen optimaal bewaren en beschermen, maar zeker actief ontsluiten en publiek toegankelijk maken. We willen de samenwerking tussen de musea versterken en hen uitdagen om buiten de museummuren actief te zijn. We willen meer aandacht en zichtbaarheid geven voor het erfgoed van de diverse gemeenschappen in onze stad en zullen onze erfgoedmusea daar extra toe uitdagen.

De brede erfgoedgemeenschap in Gent met tal van heemkundige en historische kringen blijven we ondersteunen voor hun bijdrage tot het verzamelen, bewaren, onderzoeken en ontsluiten van materieel en immaterieel erfgoed. De Zwarte Doos wordt verder uitgebouwd tot hét centrale stadsarchief waar digitaal ontstane (geboren) en gedigitaliseerde archiefstukken bewaard en ontsloten worden.

---

⁴ groep burgers, van erg diverse samenstelling, die onder leiding van experts constructieve dialoog aangaat, projecten evalueert en bijsturingen adviseert

⁵ Green Track Gent is een vzw die de Gentse cultuursector verenigt rond de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor een duurzame en rechtvaardige toekomst. Ze telt intussen 48 leden.

⁶ Social Track: het prioritair doel van dit samenwerkingsverband is het kunstenveld beter te connecteren met de diversiteit van de bevolking die het omringt (etnisch cultureel, sociaal, generationeel...)

- We stimuleren de musea binnen de Autonome GemeenteBedrijven (AGB's)⁷ en over de AGB's heen om meer samen te werken op vlak van programmatie, (internationale) promotie, publiekswerking, erfgoedbewaking en veiligheid.
- We stimuleren de musea om meer actief te zijn buiten de muren van het museum en actief samen te werken met cultuurpartners voor erfgoedprojecten in de publieke ruimte.
- We zorgen voor een optimale en efficiënte bewaring van de collectie van Stad Gent in twee centrale erfgoeddepots en in de musea zelf.
- We blijven volop samen werken met het met het Vlaams Instituut voor Archivering (VIAA) in het ontsluiten van het erfgoed
- We dragen zorg voor het Gents dialect en zetten dit elk jaar gedurende een week in de kijker.

11. Monumentenzorg en archeologie.

De uitstraling en de pracht van Gent als authentieke/historische stad danken we in grote mate aan de zorg voor ons onroerend erfgoed. Samen met de stadsbouwmeester ontwikkelen we een hedendaagse visie op monumentenzorg en onroerend erfgoed waarin de zorg voor dit erfgoed gepaard blijft gaan met een maximale ontsluiting en betekenisvolle (her)bestemming. We nemen een belangrijke rol op in de ondersteuning van de opmaak van erfgoed beheersplannen en nemen ook zelf initiatief om beheerskaders te ontwikkelen voor bestaande stadsgezichten (bv. Sint-Pietersplein).

In het verlengde van de Zwarte Doos als onroerend erfgoeddepot (archeologie) willen we tevens de aandacht voor erfgoedwaarde van moderne architectuur meer aan bod laten komen.

- De restauratie van merkwaardige niet-beschermde gevels blijft onze aandacht opeisen en daarom coachen en steunen we particulieren in de zorg voor bouwkundig erfgoed.
- We betrekken de brede erfgoedgemeenschappen voor het in stand houden en duiden van de vele monumenten die onze stad rijk is.
- Via 'opensleuf dagen' en werfbezoeken willen we het belang van archeologisch onderzoek nog sterker duiden.
- We betrekken vrijwilligersverenigingen actief bij de uitbouw van een grote ontsluiting van archeologische vondsten.
- We streven naar meer Vlaamse steun bij grote restauratieprojecten van beschermde Gentse monumenten zoals het Gravensteen, het Stadhuis, de Materniteit (van de Bijloke), de Floraliënhal, de Opera etc.... om de noodzakelijke restauraties te kunnen afwerken of aanvatten.

12. De Gentse bibliotheken voor alle Gentenaars.

De positie van de bibliotheek is de laatste decennia aanzienlijk veranderd. In de tijd vóór het internet kon de bibliotheek zich beperken tot het opbouwen en beheren van een collectie van boeken en andere dragers. Wie informatie nodig had, kwam bijna onvermijdelijk naar de bibliotheek. Die tijden zijn radicaal veranderd. De tijd van schaarste, waarin de bibliotheek de rijke zoekomgeving was, is vervangen door een tijd van ongekende overvloed. De technologische revolutie heeft de beschikbare informatie astronomisch doen toenemen. Tegelijk is de informatiestroom zo toegankelijk gemaakt dat alle kennis (in theorie toch) maar een muisklik van ons verwijderd is. De verandering van schaarste naar overvloed dwingt de openbare bibliotheek tot herpositionering van haar opdracht om kennis en cultuur toegankelijk te maken.

---

⁷ Autonome Gemeente Bedrijf Erfgoed (MIAT, Huis van Alijn en STAM), AGB Kunsten en Design (MSK, SMAK en Design Museum)

Waar de bibliotheek zich vroeger tevreden kon stellen met het beschikbaar maken van een ruim en gevarieerd aanbod, moet ze nu koers zetten op oriëntatie. Er is zoveel informatie beschikbaar dat veel mensen niet langer de bomen in het bos zien. Dit vergt van de bibliotheek van de toekomst een meer actieve benadering, een andere organisatie en een andere ingesteldheid.

Daarom is De Krook niet alleen een bibliotheek, het is een forum waar cultuur, levenslang leren, economie en innovatie elkaar vinden. Tijdens het eerste jaar na de opening bereikte De Krook tussen de 6000 en 7000 bezoekers per dag. Dit bewijst de nood aan dit soort fora in het centrum en de wijken. Daarom willen we de dynamiek, de vernieuwing en het publieksucces van de hoofdbibliotheek mede doortrekken naar de wijkfilialen met specifieke aandacht voor jongeren en kinderen. Door de filialen juist in te planten in de verschillende wijken en deelgemeenten willen we de buurtbetrokkenheid en verbinding met de lokale gemeenschappen nog meer versterken.

- We willen dat de bibliotheken gelijke tred houden met evoluties in de Gentse bevolking, daarom zetten we verder in op superdiversiteit, toegankelijkheid en meertaligheid, zowel in de werking als in de collectie.
- Met het Digitaal Talentpunt in De Krook en diverse activiteiten in de wijkfilialen willen we de digitale geletterdheid van alle Gentenaars verder ontwikkelen en vergroten.
- We zetten in op de vernieuwing van de wijkfilialen en geven hierbij prioriteit aan Wondelgem, Gentbrugge en Oostakker.
- We zorgen in de Krook en de wijkfilialen voor een aanbod op vlak van huiswerkhelp en voorleessessies voor kinderen – om zo de taalontwikkeling van kinderen op een hoger niveau te tillen.
- We bouwen de kinder- en jeugdafdelingen van de verschillende Gentse bibliotheken verder uit.

13. We maken samen cultuur(beleid): inspraak en co-creatie.
De cultuurraad blijft het belangrijkste adviesorgaan voor het Gentse cultuurbeleid. Op wijk- en buurtniveau willen we de cultuurplatformen herdenken en versterken zodat ze echte dialoogkamers kunnen worden die de lokale cultuurspelers samen brengen. De landschapstekening die we samen het Gentse kunstenveld maakten in 2016 was een goede oefening. We willen deze methodiek herhalen en open trekken naar andere sectoren ruimer dan het kunstenveld. Hieruit willen we een statengeneraal van de Gentse cultuur organiseren. Daarnaast behouden we ook de sectorale overlegplatforms zoals het muziekoverleg. Samenwerkingsprojecten als Green Track8 blijven we volop steunen en aanmoedigen.
- We brengen een nieuwe dynamiek in lokale cultuurplatformen en stimuleren waar nodig nieuwe initiatiefnemers om een lokaal cultuurplatform uit te bouwen.
  - We herbekijken de rol, de samenstelling en de werkwijze van de cultuurraad om deze meer future proof te maken.
14. De Stad en de cultuursector zijn partners in verduurzaming.
- De structurele steun voor Green Track zetten we voort i.f.v. de verduurzaming van de cultuursector.
  - Samen met de cultuursector en De Lijn streven we naar een veralgemening van de combitickets voor culturele voorstellingen en openbaar vervoer.
15. Gent gaat voluit voor grote culturele evenementen(jaren)
-

- In 2020 pakken we uit met het Van Eyck - jaar waarin vele Gentenaars en bezoekers zullen kunnen genieten van tentoonstellingen, theaterproducties, dansvoorstellingen en andere activiteiten en evenementen gelinkt aan Van Eyck
- Gent stelt zich kandidaat om in 2030 culturele hoofdstad van Europa te zijn.